

”SPELA CREEDENCE!”

Trubaduren Martin Kjellerstedt om att underhålla en inte alltid nykter publik

Det finns arbetsmiljöer som kräver en hel del av de som tvingas jobba i dem. Byggjobbare, gruvarbetare, högstadielärare ... fast frågan är om inte trubaduren har den märkligaste arbetsplatsen av dem alla.

Du försöker göra ditt jobb.

Du sitter vid din dator, står vid din svarv eller försöker ratta din buss genom den oberäknliga stadstrafiken... fast hela tiden har du en stor, svettig karl som drar dig bryskt i kragen och spottskriker: ”SPELA CREEDÄÄÄNCE!” rakt i örat.

Var tredje minut spiller han dessutom öl i ditt knä, kliver dig på tårna och däremellan sparkar han ur sladden till din telefon, alternativt tar pennan/sleven/motorsågen/stetoskopet ifrån dig som straff för att du ”INTE SPELAR CREEDÄÄÄNCE!”

Inte många människor skulle stå ut att ha det så på jobbet.

Men för den tålmodige rock'n'roll-trubaduren är det här den grå vardagen. Jobbet ska göras – hur fulla och vidriga folk än är. *Sweet Home Alabama* och *Oh La La Jag Vill Ha Dig* ska sjungas, oavsett om dansgolvet ligger helt öde eller om det krålar av snorfulla norrmän som skriker sig hessa efter

Tycker du att jag målar upp en orättvis bild av ditt yrke här ovan? Är krogen en hemsk arbetsmiljö?

– Både och. Jag menar, det är ju få yrken där man får en så direkt respons som i just musikeryrket. Både negativt och positivt. Å andra sidan är det otroligt sällan man får riktigt negativ kritik som musiker. Fast i sin tur är det ju tyvärr de människorna man minns starkast, så...

I dina svartaste ögonblick har jag hört dig muttra saker som: ”Min enda funktion är f-n att få folk att dricka mer öl.” Känns det ofta så? Och när det gör det: hur peppar du dig ur det hålet?

– Så känns det väldigt sällan numera. Och när det händer är det bara att fokusera på det man gör: på att spela och sjunga så bra man bara kan. Koncentrera sig på de som faktiskt tycker om det man gör.

Du har ett yrke där det är helt tillåtet – på papperet i alla fall – att dricka på jobbet. Både före, under och efter... Det till och med förväntas. Hur ser du på den aspekten?

– Själv är jag ganska måttfull med alkohol överhuvudtaget. Jag har inget sug efter

När du skriver dina setlistor, alltså de låtar du och ditt band ska spela och i vilken ordning, hur tänker du då? Är det ett slumpmässigt hopkok eller en hel vetenskap?

– Det är i alla fall ingen vetenskap. Men det finns väl några små teorier... en bra öppning, ett bra slut. Om jag ska sammanfatta det kort.

...och däremellan spelar det ingen roll vad man spelar?

– Det gör det absolut! Men visst kan man gömma de svagare låtarna i mitten. Alla gig har en kurva och det brukar finnas en liten dipp i mitten...

Vilka låtar är roligast att spela, då?

– Jag gillar latinstuket väldigt mycket. Men också gamla Cat Stevenslåtar, hårdrock... Egentligen allt. Det finns ju hur mycket bra och roliga låtar som helst att spela. Det är inte direkt så att man saknar alternativ...

Vad är tråkigast?

– Det finns ju låtar som jag aldrig skulle lyssna på privat... En Kväll i Juni med Lasse Berghagen till exempel. eller Turistens Klagan med Cornelis... men som jag bara kan konstatera att de funkade ute på dansgolvet. Folk älskar att sjunga dem och så är det: vissa låtar håller för evigt. En låt kan kännas uttjatad när man nynnar den för sig själv, men när man väl står där och spelar den uppe på scenen med fullt band så får den liv igen. Det handlar nog mycket om miljö och inramning. Vilket humör publiken är på.

Finns det låtar som alltid funkade? Oavsett sammanhang?

– Ja... (skrattar) Det låter säkert klyshigt men Creedence funkade alltid. Och där har jag tur eftersom jag gillar Creedence. Det är inte så att man behöver tvinga mig att spela *Up and Around the Bend*...

Är du allsångsledare även privat? Ställer du dig på stolen och drar i gång ”Samborombon, en liten by förutan gata...” när du går på fest?

– Nej, inte direkt.

...så trubadurandet är bara ett jobb?

– Det är inte bara ett jobb – det är en livsstil! Skämt åsido: var sak har sin plats och tid. Men visst händer det att jag tar fram gitarren på en fest. Fast då ska det nog vara med nära vänner. Jag är ingen partykrascher om det är det du menar.

Hur har den lokala krogkulturen (i Östersund) förändrats de senaste 20 åren?

– Jag vet inte om det förändrats så mycket. Nya krokar ploppar upp, mode och musikstilar skiftar... Fast på en punkt har det hänt saker, även om det inte är lokalt...

Kort om

Martin Kjellerstedt

Född: Ja

Favoritgitarr: Gibson Goldtop -68

Spelar med: Flera av Östersunds fantastiska musiker, Erik Edlund, Manne Franzén, Ralf pettersson, Ola Wiklund ...

och det är när det gäller rökförbudet. Där är det en f-a-n-t-a-s-t-i-s-k skillnad mot förr. De som har krogen som sin arbetsmiljö mår oerhört mycket bättre nu jämfört med för några år sen. Sen blir det ju i och för sig färre som höjer tändaren under en ballad nuförtiden. När folk inte röker alltså. Å andra sidan håller folk upp sina mobiltelefoner istället... (ler)

Du får ju inte bli arg i rollen som underhållare. Men om nån ändå slår till micken så att du får den rakt på framtänderna.. var kommer övertrycket ut?

– Alltså, de flesta som far och drar och petar gör det ju ändå för att de tycker att det man gör är bra. De rycks med i stämningen och visst, det kan gå lite överstyr. Men det får man ha överseende med.

...men finns det nåt du absolut INTE kan ha överseende med?

– Ja. När folk är genuint jävla otrevliga. Men de är tack och lov ganska få: de som dömer ut en för att man inte spelar just den låten de vill höra just där och då. Och såna som slänger grejor...

...och om nån skulle göra det: kasta nåt på dig när du står och jobbar... hur tänker du då för att inte bli vansinnig?

– Ja, herre Gud... Den som kastar är väl nån förbisedd typ som står där och tänker: ”Hallå! Nu har det varit för lite fokus på mig de två senaste minuterna! Jag måste göra nåt för att få uppmärksamhet!” Det är inget att bry sig om. Fast låt mig tillägga: det krävs faktiskt ett visst mått av koncentration för att göra det jag gör. De som kliver upp på scenen och vill få till en konversation när man står och sjunger en låt missbedömer nog ofta trubadurens simultankapacitet...

Till sist: varför håller du på med det här?

– För att jag tycker att jag är bra på det jag håller på med, och för jag älskar musik. Jag får vara en del av de tillfällen när folk har som roligast! Otrolig förmån! Men även för att det här yrket tillåter mig att styra över min egen tid vilket är ovärderligt.

Text och foto: Jens Ganman

Det låter säkert klyshigt men Creedence funkade alltid. Och där har jag tur eftersom jag gillar Creedence.

Lasse Stefans medan sedelbuntarna ramlar ur fickorna på dem.

Det är ditt JOBB att tuta i partyflärpen och vara glad, även om du mår pyton och inte alls är på festhumör själv. Och om folk känner ett oemotståndligt behov av att slita sönder dina kläder, tafsa dig i skrevet och kalla dig otrevliga namn så är det ditt JOBB att se ut som om du tycker att det är det roligaste och mest smickrande som hänt dig i livet. ”KOM IGEN NU ALLIHOPA! HÄNDERNA I LUFTEN! DIGGI-LOO! DIGGI-LEY! ALLA TITTAR PÅ MIG!”

Men hur är man egentligen funtad när man står ut med arbetsvillkor som skulle få vilken annan yrkeskategori som helst att gå ut i vild strejk? Är man oändligt vidsynt? Eller bara en fantastisk skådespelare...?

Storsjön har träffat en av Östersunds flitigaste trubadurer och partybandsledare, Martin Kjellerstedt, för ett allvarligt samtal om det yrke som brukar kallas världen näst äldsta: underhållarens...

sprit. Men visst är det en farlig arbetsmiljö ur den aspekten. När man börjar spela ute på lokal som ung musiker, och kanske inte gör det så ofta, är ofta spelningen ett festtillfälle i sig. Sen blir det kanske mer och mer ett jobb och då kan det vara svårt för vissa att dra ner på spriten. Det är en suddig gräns mellan de där två stadierna... Men, visst: att dricka som musiker det är ju helt accepterat. Jag tror bara att det hänt en gång att jag hört en krogägare som uttalat ett tydligt krav på att man inte ska dricka.

Med tanke på hur många alkoholiserade musiker det finns, och hur uppenbar faran är att trilla dit, är det inte märkligt att så många av dina kollegor ändå ”chansar” på att de ska klara sig?

– Tja, du... du får nog gå till en alkoholforskare om du ska ha svar på den frågan. Förresten behöver man inte vara musiker för att resonera så. Det farliga med just vår arbetsmiljö är väl att det mer eller mindre ”hör till” där. Det finns en inbyggd acceptans, precis som du säger.

